

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ &
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΕ**

Ταχ. Δ/νση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
 Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
 Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
 Πληροφορίες : Σ.Λαπατά
                   Π. Παπαγγελοπούλου
 Τηλέφωνα: 210 344 3318(Π.Ε)
                   210 344 2249

Κανονικό έγγραφο 6.95.0
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΡΓΥΩΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Βαθμός Ασφαλείας: ΕΦΕΤ ΔΙΓΙΤΑΛ & Δ. ΕΚΠΙΘΕΣ ΛΟΓΩΝΗΣ
Βαθμός Προτεραιότητας: ΥΨΗ Ν/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΝΕΙΡΑΙΑ
 Ημερομηνία: 41
 Σ-1 16
 Αθήνα, 11-12-2015
 Αρ. πρωτ. Φ14/2575/202790/Δ1

ΠΡΟΣ:
 1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ
    ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
 2. Δ/ΝΣΕΙΣ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Ν.
    ΑΤΤΙΚΗΣ
    (Υπόψη Υπευθύνων Σχολικών
    Δραστηριοτήτων)
 3. ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ Α/ΘΜΙΑΣ
    ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ (Μέσω
    των οικείων Δ/νσεων)

Θέμα: "Ενημέρωση των σχολείων της Αττικής για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Αρχαιολογικού Μουσείου"

Σχετ. έγγραφο: 192855/27-11-15/Δ1

Σας ενημερώνουμε ότι με ευθύνη του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου θα λειτουργήσουν για μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης τα παρακάτω εκπαιδευτικά προγράμματα για τη σχολική χρονιά 2015-2016 (διάστημα από Ιανουάριο 2016 – Ιούνιο 2016)

1. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Ζωντανεύοντας τα Αρχαία μας»

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές ηλικίας 5 έως 7 ετών (Νηπιαγωγείου και Α' τάξης του Δημοτικού Σχολείου). Σκοπός του είναι η γνωριμία των μαθητών με το Μουσείο και η εξοικείωση με τις αρχαιότητες.

Το πρόγραμμα δομείται γύρω από ένα συγκεκριμένο έκθεμα: το αρχαϊκό άγαλμα της Κόρης Φρασίκλειας. Η εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος περιλαμβάνει διάλογο, αφήγηση παραμυθιού, δραματοποίηση και εικαστική δραστηριότητα.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 50 λεπτά.

2. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Μύθοι...μύθοι...παραμύθι»: Ιστορίες με μυθικά πλάσματα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Νηπιαγωγείου, Α' και Β' τάξης του Δημοτικού. Στόχος του είναι η γνωριμία των παιδιών με μυθικά πλάσματα της αρχαιότητας που απεικονίζονται στα αγγεία.

Συγκεκριμένα, τα παιδιά μέσα από αφήγηση παραμυθιού μέσω γαντόκουκλων, διάλογο και χρήση εποπτικού υλικού μαθαίνουν για τον κένταυρο, τη σφίγγα, τη σειρήνα και τη Γοργώ. Στη συνέχεια, τα παιδιά πραγματοποιούν έρευνα στον εκθεσιακό χώρο και αναπτύσσουν τις δημιουργικές τους ικανότητες εμπνεόμενα από τα εκθέματα του μουσείου.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 60 λεπτά.

3. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ποιος να έμενε εδώ; Τα Σπίτια στην Προϊστορική Σαντορίνη»

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές της Γ' τάξης Δημοτικού. Σκοπός του είναι η γνωριμία των μαθητών με την οικιστική αρχιτεκτονική και τον εξοπλισμό των σπιτιών του προϊστορικού οικισμού στο Ακρωτήρι της Θήρας.

Συγκεκριμένα, μέσα από τη συζήτηση, τα παιχνίδια αναγνώρισης, την έρευνα και τη ζωγραφική, τα παιδιά έρχονται πιο κοντά στην καθημερινότητα της νησιωτικής αυτής πόλης και εντοπίζουν κοινά σημεία στον τρόπο οργάνωσης της ζωής στο σπίτι τότε και τώρα.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος 100 λεπτά.

4. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα « Χαίρε και Πίει ή αλλιώς στην υγειά μας!»

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές της Δ' Δημοτικού. Σκοπός του είναι η προσέγγιση του καθημερινού βίου των αρχαίων Ελλήνων και της τέχνης τους.

Συγκεκριμένα, μέσω του προγράμματος οι μαθητές εξοικειώνονται με τα αγγεία πόσεως, ερευνούν τα σχήματα και τη διακόσμησή τους, εκτιψούν το συνδυασμό τέχνης και λειτουργικότητας, γνωρίζουν στοιχεία για την καθημερινή ζωή των αρχαίων Ελλήνων, συγκρίνουν τα αγγεία πόσεως των αρχαίων Ελλήνων με τα αντίστοιχα της εποχής μας και τέλος αναπτύσσουν τις δημιουργικές ικανότητες, εμπνεόμενα από τα εκθέματα του μουσείου.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 100 λεπτά.

5. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Κάτι μου θυμίζουν αυτά τα παιχνίδια...»

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Δ' Δημοτικού. Σκοπός του προγράμματος είναι η γνωριμία των παιδιών με το αρχαίο παιδικό παιχνίδι ως μέσο ψυχαγωγίας, άμιλλας και συναγωνισμού.

Αρχικά τα παιδιά αγγίζουν αντίγραφα αρχαίων παιχνιδιών και καλούνται να τα αναγνωρίσουν. Μέσα από τη συζήτηση και το διάλογο συλλέγουν πληροφορίες για τα αρχαία παιχνίδια και τα συγκρίνουν με τα σημερινά. Διεξάγουν έρευνα στον εκθεσιακό χώρο με τη βοήθεια εκπαιδευτικών φυλλαδίων, αναζητούν αρχαία παιχνίδια που ανήκουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες (π.χ. για μωρά, ατομικά, αθλητικά, κ.τ.λ.) και τα παρουσιάζουν. Στη συνέχεια, στην αίθουσα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Μουσείου χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν να παίζουν ατομικά και ομαδικά αρχαία παιχνίδια, καθώς και ένα θεατρικό για να καταλάβουν πως κυλούσε η καθημερινή ζωή των μικρών παιδιών και των εφήβων της αρχαιότητας. Στο τέλος εκφράζουν τις εντυπώσεις τους και τα συμπεράσματά τους για τη διαχρονικότητα του παιχνιδιού.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 120 λεπτά.

6. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «...ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΩΝ ΕΥΡΗΜΑ...»

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές της Ε' και Στ' τάξης του Δημοτικού. Σκοπός του προγράμματος είναι να μάθουν τα παιδιά πόσο σημαντική ήταν η μουσική παιδεία στην αρχαία Ελλάδα και με ποιες πτυχές της ζωής του ανθρώπου συνδέεται διαχρονικά.

Με τη βοήθεια εκπαιδευτικού φυλλαδίου τα παιδιά ερευνούν τον εκθεσιακό χώρο και αντλούν πληροφορίες τόσο για τη μουσική όσο και για τα αρχαία μουσικά όργανα. Χρησιμοποιούνται αντίγραφα αρχαίων μουσικών οργάνων (λύρα, αυλός, σείστρο, τύμπανο και κύμβαλα) που τα παιδιά θα έχουν τη δυνατότητα να αγγίξουν, καθώς επίσης και εποπτικό και ακουστικό υλικό (αρχαία μουσικά κομμάτια). Στο τέλος, τα παιδιά μαθαίνουν για τους αρχαίους μουσικούς αγώνες, αναπτύσσοντας τις δημιουργικές τους ικανότητες με έναν ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο μέσω του θεάτρου σκιών «Ο Καραγκιόζης σε αρχαίο μουσικό αγώνα».

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25 Διάρκεια προγράμματος: 120 λεπτά.

7. Πιλοτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Θεοί και Ήρωες»

Το νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Θεοί και Ήρωες» απευθύνεται σε μαθητές Γ' Δημοτικού. Σκοπός του προγράμματος είναι να γνωρίσουν τα παιδιά θεούς, ήρωες και μυθικά πλάσματα της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας μέσα από τα εκθέματα των μόνιμων Συλλογών του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

Με τη βοήθεια εκπαιδευτικού φυλλαδίου θα πραγματοποιήσουν έρευνα στον εκθεσιακό χώρο για να συλλέξουν πληροφορίες για τα κατορθώματα των μυθικών ηρώων και για τους Ολύμπιους θεούς. Θα έχουν τη δυνατότητα απτικής επαφής αντιγράφων αρχαίων αγγείων καθώς και θα συμμετάσχουν σε θεατρικό παιχνίδι (παντομίμα). Στο τέλος θα λάβουν μέρος σε εικαστικό εργαστήρι δημιουργώντας το δικό τους σύμβολο-αντικείμενο (απαραίτητο για την αποστολή του ήρωα) εμπνεόμενο από έκθεμα του Μουσείου.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 120 λεπτά.

8. Πιλοτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Στα νεολιθικά πατήματα...»

Το νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Στα νεολιθικά πατήματα...» απευθύνεται σε μαθητές Β' και Γ' τάξης του Δημοτικού και στοχεύει στη γνωριμία των παιδιών με τον νεολιθικό πολιτισμό. Σκοπός του προγράμματος είναι να εξοικειωθούν τα παιδιά με τη νεολιθική οικιστική αρχιτεκτονική και να αντλήσουν πληροφορίες για την καθημερινή ζωή και τις συνήθειες των προϊστορικών ανθρώπων. Για την επίτευξη των στόχων αυτών αξιοποιούνται η παρατήρηση, η διαλογική και βιωματική προσέγγιση, το παιχνίδι ρόλων και η ανάπτυξη των δημιουργικών ικανοτήτων των παιδιών.

Ειδικότερα, με τη βοήθεια εκπαιδευτικού φυλλαδίου τα παιδιά πραγματοποιούν έρευνα στον εκθεσιακό χώρο του Μουσείου για την εύρεση αγγείων, εργαλείων, ειδωλίων και κοσμημάτων της νεολιθικής εποχής. Άλλα μέσα που χρησιμοποιούνται είναι: εποπτικό υλικό, απτική επαφή με αντίγραφα νεολιθικών αντικειμένων, προβολή Power Point και η αναπαράσταση μιας ανασκαφικής έρευνας με νεολιθικά ευρήματα. Μέσα από τη σύγκριση με το σήμερα τα παιδιά διαπιστώνουν τη διαχρονικότητα των βασικών αναγκών του ανθρώπου.

Τέλος, το πρόγραμμα περιλαμβάνει εργαστήρι κατασκευής μιας νεολιθικής οικίας στην αίθουσα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Τα παιδιά εμπνεόμενα από τα εκθέματα του Μουσείου αναπτύσσουν τις δημιουργικές τους ικανότητες και κατασκευάζουν με απλά υλικά μια νεολιθική οικία με τον απαραίτητο εξοπλισμό της. Το συλλογικό έργο που θα δημιουργήσουν, θα το πάρουν μαζί τους στο σχολείο ως αναμνηστικό δώρο. Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: περίπου 90 λεπτά.

Επισημαίνεται ότι :

α)Τα παραπάνω εκπαιδευτικά προγράμματα θα υλοποιηθούν από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο 2016, ύστερα από συνεννόηση με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Οι δηλώσεις συμμετοχής για τα ανωτέρω προγράμματα ξεκινούν από 1 Δεκεμβρίου 2016.

A. Εκπαιδευτικό δανειστικό υλικό «ΜΕΛΙΝΑ»

1. « Το Χαμόγελο του Κούρου »

Αναφέρεται στα γενικά χαρακτηριστικά του αγαλματικού τύπου του Κούρου και μπορεί να γίνει αφορμή για σχεδιασμό και πραγματοποίηση επίσκεψης, με ευθύνη του εκπαιδευτικού, για παρουσίαση αντιπροσωπευτικών δειγμάτων των αρχαϊκών γλυπτών στις αντίστοιχες αίθουσες του Ε.Α.Μ. Απευθύνεται σε παιδιά της Δ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου και αποτελείται από ένα έντυπο για τον εκπαιδευτικό και ένα έντυπο για το μαθητή.

2. « Άνθρωποι, Λιοντάρια και Χρυσός »

Αναφέρεται στο Μυκηναϊκό Πολιτισμό και τα στοιχεία που τον χαρακτηρίζουν και είναι δυνατό να σχεδιαστεί και να πραγματοποιηθεί επίσκεψη, με ευθύνη του εκπαιδευτικού, στη Μυκηναϊκή αίθουσα του Ε.Α.Μ. Απευθύνεται σε παιδιά των Γ' και Δ' τάξεων του Δημοτικού Σχολείου και αποτελείται από ένα έντυπο για τον εκπαιδευτικό και ένα έντυπο για το μαθητή.

3. «Φύση, Θάλασσα και Ζωή»

Αναφέρεται στις τοιχογραφίες και τα άλλα αρχαιολογικά ευρήματα που αποκαλύφθηκαν κατά τις ανασκαφές στο Ακρωτήρι της Θήρας και μπορεί να αποτελεί αφορμή για σχεδιασμό και πραγματοποίηση επίσκεψης, με ευθύνη του εκπαιδευτικού, στην αίθουσα της Θήρας του Ε.Α.Μ. Απευθύνεται σε παιδιά των Γ' και Δ' τάξεων του Δημοτικού Σχολείου και αποτελείται από ένα έντυπο για τον εκπαιδευτικό και ένα έντυπο για το μαθητή.

Τα εκπαιδευτικά έντυπα του προγράμματος «ΜΕΛΙΝΑ» διατίθενται και σε μορφή pdf στις ιστοσελίδες: www.ypro.gr, και : www.namuseum.gr

Β. Εκπαιδευτικός δανειστικός φάκελος «ΑΓΩΝ. Το πνεύμα της άμιλλας στην αρχαία Ελλάδα»

Ο φάκελος περιέχει υλικό το οποίο πραγματεύεται τη σημασία που είχε η άμιλλα και ο συναγωνισμός στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων και περιλαμβάνει ένα έντυπο για τον εκπαιδευτικό, δύο έντυπα για τους μαθητές, 7-11 και 12-15 ετών αντίστοιχα, ένα επιτραπέζιο παιχνίδι και μια αφίσα. Το δανειστικό αυτό υλικό διατίθεται ύστερα από συνεννόηση με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Τηλ. επικοινωνίας : 213 2144813, 213 2144814

Ωράριο επικοινωνίας : 13:00 –15:00

Υπεύθ. Επικοινωνίας : Μ. Σελέκου, Π. Κουτσιανά

Εσωτερική Διανομή:

-Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων
& Οργάνωσης Π.Ε.-Τμ. Γ'

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΜΜ. ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΣΤΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικών - Δικτυακών
Υποδομών
Τμήμα Πρωτοκόλλου, Αρχείων και Μέριμνας

ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

